

СУФІКС (від лат. «прикріплений») /наросток

1) СЛОВОТВОРЧІ (переважна більшість) і **2) ФОРМОТВОРЧІ;**

1) ліс - лісовий - лісник - лісничиха; вода - водний - водяний;
захищати, сушити, стилізувати;

2а) інфінітивні суф. **-ТИ, -ТЬ** (з огляду на те, що ці С. не беруть участі у творенні похідних від дієслова слів, дехто називає їх ФЛЕКСІЯМИ);

2б) суф. минулого часу дієслів **-В -Л-**: говорив**в**, говорила**в**.

2в) іменникові суф. **-ер-, -ір, -ят-, -ен-** та ін, які з'являються у певних формах числа і відмінка: **мати- матЕРі, матІР, теля- теляТя, ім'я- імЕНі, імЕНа.**

2г) суф., за допомогою яких утворюються дієприкметникові форми, дієприслівники, ступені порівняння прикметників і прислівників:

жив-**ЮЧ-ий**, працю-**ЮЧ-ий**, зробл-**ЕН-ий**, би-**Т-ий**, розчин-**ЕН-ий**;

працю- **ЮЧИ**, написа-**ВШИ**; стар-**Ш-ий**, шир-**Ш-ий**; дов-**ШЕ**, тверд-**ШЕ** і под.

С., на відміну від Префіксів, є **ВИРАЗНИКАМИ І ГРАМАТИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ** слова,

- вони м. **ВИЗНАЧАТИ ПРИНАЛЕЖНІСТЬ СЛОВА ДО ПЕВНОЇ ЧАСТИНИ** **МОВИ: пошт-АР - пошт-ОВ-ий;**

- за їх участю м. **ЗМІНЮВАТИСЯ РІД ІМЕННИКА:**

слухач-слухачка, студент-студентка.

Як правило, С. **ЗАКРІПЛЯЮТЬСЯ ЗА ПЕВНИМИ ЧМ**, розрізняють С. **ІМЕННИКОВІ, ПРИКМЕТНИКОВІ, ДІЄСЛІВНІ** та ін.

У слові може бути **КІЛЬКА С**, кожен з яких змінює значення сегмента слова, до якого приєднується: **учити - учитель - учительський.**

С. ВІДРІЗНЯЮТЬСЯ РОЗМАЇТІСТЮ ТА КІЛЬКІСНИМ СКЛАДОМ.

1) **ЗА БУДОВОЮ:**

А) ВІДКРИТІ (у дієсловах і прислівниках : **-ова-, -ува-: буд-ува-ти, переховувати, весело, тихо**)

Б) ЗАКРИТІ (в імен-ках здебільшого закриті - **трактор-ист, м'яс-ник, літ-ак, виклад-ач**).

Розрізняють ПРОСТІ (**-Н-ий** - літній, **-ець** - борЕЦЬ) та ПОХІДНІ (**-льник** - світИЛЬНИК).

-----

2) **ЗА ПОХОДЖЕННЯМ:**

А) ВЛАСНЕ УКРАЇНСЬКІ (переважна більшість) та Б) ЗАПОЗИЧЕНІ

(**-ад** → лимонад, **-азм** → ентузіазм, **-едія** → комедія, **-ант** → дипломант, **-ізм** → трагізм, **ура** → брошура, **-ист** → марксист, **-іст** → комуніст.

Доля засвоєних іншомовних СУФІКСІВ різна:

1) одні зберігають іншомовний колорит і вживаються лише з іншомовними коренями:
дипломант, ентузіазм;

2) інші активно вживаються, вони сполучаються з власне укр. коренями:
комуніст, марксист, пор. пушкініст, русист, україніст.

Літ-ра: Лобода, Скуратівський, Укр. мова в таблицях, т. 35, с. 42